

2018

*Збірник наукових статей
за матеріалами IV Всеукраїнської
науково-практичної конференції*

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
СИСТЕМ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ
ЕКОНОМІКИ»**

12 – 13 квітня 2018 р.

**ЧАСТИНА 1
Секції 1,2**

Національна металургійна академія України
Кафедра фінансів
12.04.2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Інститут модернізації змісту освіти

Національна металургійна академія України

Українська інженерно-педагогічна академія

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

(Навчально-науковий інститут інформаційних та соціальних технологій)

***Збірник наукових статей
за матеріалами IV Всеукраїнської науково-
практичної конференції***

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ»**

12-13 квітня 2018 р.

м. Дніпро

Посвідчення № 122 від 29.03.2018 р.
ДНУ «Український інститут науково-технічної
експертизи та інформації» МОНУ

УДК 330.111.66:316.422

Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: Збірник наукових статей за матеріалами IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (12 – 13 квітня 2018 р.). Частина 1. – Дніпро: НМетАУ, 2018. – 460 с.

У збірнику містяться матеріали доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки» (12-13 квітня 2018 р.). Для науковців, викладачів, фахівців-практиків, студентів економічних спеціальностей

Програмний комітет конференції:

Ковальчук К.Ф., д.е.н., професор, декан факультету економіки та менеджменту Національної металургійної академії України

Прохорова В.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та організації діяльності суб'єктів господарювання Української інженерно-педагогічної академії

Журавльова Т.О., к.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та моделювання ринкових відносин Навчально-наукового інституту інформаційних та соціальних технологій Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

Сокиринська І.Г., к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів Національної металургійної академії України

Мушнікова С.А., к.е.н., доцент кафедри фінансів Національної металургійної академії України

За додержання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імена та назви несе відповідальність автор матеріалів.

© Національна металургійна академія України, 2018

формирование долгосрочных прогнозов развития техники и технологий, устойчивости экономики и экологии, предвидение будущих перемен в обществе, изменений тенденций моды и способов адаптации к ним, разработка новых видов продукции с повышенной потребительской и рыночной ценностью.

Список использованной литературы

1. Гусаков В. Льняной комплекс: причины убыточности и механизм повышения эффективности // Аграрная экономика. 2010. №5. с. 35-39.

*Атамась Г.П. к.е.н., доцент,
доцент кафедри економічної теорії і економіки підприємства
Одеський державний аграрний університет*

*Макуха С.М. к.е.н., доцент
доцент кафедри загальної економічної теорії та економічної політики
Одеський національний економічний університет
makucha_s@rambler.ru*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Постановка проблеми. Туристична галузь як невід’ємна складова ринку, має важливе значення для розширення горизонтів економічного розвитку національної економіки України. Розвиток туризму на Одещині є одним з основних завдань для області, оскільки стимулює інші галузі економіки та допомагає створювати нові робочі місця. В той же час, об’єктивні труднощі, пов’язані із складностями та особливостями ринкових трансформацій в Україні не сприяли забезпеченню сталого розвитку підприємств готельного господарства, які працюють нестабільно з певним ризиком для свого функціонування. Більшість підприємств мають низку конкурентоздатність та не задовольняють повною мірою існуючий в цій сфері попит. Тому визначення

стану та перспектив розвитку готельного господарства країни та її окремих регіонів є актуальним питанням сучасності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню стану готельного господарства України, Одеської області та його впливу на розвиток туристичної галузі економіки присвячені наукові роботи багатьох фахівців, серед яких С. І. Байлик, Г. О. Горіна, К. А. Галасюк, В. Г. Герасименко, Л. І. Гонтаржевська, Н. М. Кузнецова, С. Г. Нездоймінов та ін. Наукові положення, висновки та рекомендації, які містяться в дослідженнях авторів, публікації яких були використані в цій роботі, мають значну цінність для аналізу стану та перспектив подальшого розвитку готельного бізнесу. Поряд з тим не до кінця розкритими залишаються питання організації та розвитку готельного бізнесу з урахуванням особливостей Одеської області.

Виклад основного матеріалу. Готельно-ресторанний бізнес є основною складовою туристичної галузі економіки. Готельні підприємства виконують одну з основних функцій у сфері обслуговування туристів – забезпечують їх житлом і побутовими послугами під час подорожі. Спочатку поняття «готельне господарство» співвідносилось з господарською діяльністю, яка полягала в наданні платних послуг розміщення в готелях. Згодом, із зростанням попиту на туристичні послуги й прагненням готелів до розширення комплексності обслуговування, послуги розміщення стали тісно пов'язуватись з харчуванням і реалізацією додаткових послуг. Тому якщо розглядати поняття «готельне господарство» у вузькому розумінні, то воно передбачає лише проживання, а у широкому окрім проживання включає харчування та додаткові послуги [3, с. 14]. Поширення асортименту додаткових послуг у засобах розміщення приводить до збагачення змісту поняття «готельне господарство, що сприяє об'єднанню між собою елементів не лише готельного бізнесу, а й інших господарських галузей. Готельне господарство на даному етапі розвитку представляє собою комплекс заходів із задоволення потреб споживачів, ці послуги становлять своєрідні послуги «гостинності». Гостинність із фундаментального поняття людської цивілізації останнім часом перетворилася

на могутню індустрію, що об'єднує підприємства, які надають різні послуги з прийому, розміщення та обслуговування гостей [1]. Але як відомо не всі підприємства, які надають подібні послуги, входять до системи готельного господарства. Це санаторії, профілакторії, пансіонати, дитячі табори та ін., або спеціалізовані засоби розміщування. Останні у поєднанні з «готельним господарством» утворюють категорію – «колективні засоби розміщування». У складі колективних засобів розміщування в Одеської області провідне місце належить спеціалізованим засобам розміщування громадян (61,4%). Але за кількістю розміщених осіб на готельні господарства приходилося 51%, з яких 72,7% послуг надавали саме готелі. В даний час сфера розвитку готельного бізнесу в Одеській області викликає підвищений інтерес. Незважаючи на зниження потоків інвестицій в готельний сектор, цей бізнес як і раніше залишається перспективним і досить привабливим. Основною причиною значного інтересу до Одеського регіону є його багатий рекреаційний потенціал внаслідок унікальних природно-кліматичних умов. За даними Державної служби статистики України (табл. 1) за кількістю готелів у 2015 р. Одеська область займала 3 місце (119 готелів) поступаючись лише Львівській і Закарпатській областям. Аналіз стану готелів Одеської області за організаційно-правовою формою показав, що у 2015 році серед юридичних осіб регіон увійшов у трійку лідерів готельних послуг країни. Щодо визначення ступеню достатності ємкості готельного господарства (кількість місць у розрахунку на 1 тисячу місцевого населення), то по країні у середньому в 2015 році цей показник складав 2,3, що у два рази нижче від міжнародного нормативу, а по Одеському регіону – 3,9 (табл. 1) [2, 5].

Незважаючи на те, що сфера послуг набуває дедалі більшого розвитку в нашій країні, розвиток і функціонування готельного господарства ускладнюється цілою низкою проблем, серед яких – нестабільна економічна ситуація, збройний конфлікт на Сході країни, нерозвинена туристична інфраструктура, слаборозвинена мережа хостелів, мотелів, кемпінгів, невідповідність цін рівню якості готельних послуг та багато ін.

Таблиця 1

Місце Одеської області України у рейтингу областей
за кількістю готелів у 2015 році

Показники	Місце у рейтингу регіонів країни				
	1	2	3	4	5
Готелі за організаційно – правовою формою, од.: - юридичні особи	м. Київ	Львівська обл.	Одеська обл.	Дніпроп. обл.	Київська обл.
	99	90	74	56	42
- фізичні особи	Закарпатська обл.	Львівська обл.	Ів.-Франків	Одеська обл.	Черкаська обл.
	115	74	59	45	42
Всього, од.	Львівська обл.	Закарпатська обл.	Одеська обл.	м. Київ	Ів. – Франк. обл.
	164	148	119	113	93

Вищевказані проблеми суттєво впливають на якість та конкурентоспроможність сучасного готельного бізнесу, який попри усі недоліки треба розвивати. Практика показує, що в умовах сьогодення готельний бізнес у складі туристичної індустрії у перспективі стане одним з пріоритетних напрямів розвитку вітчизняної економіки. Як видно з наведених показників (табл. 2), протягом 2000 – 2015 років кількість готелів та аналогічних засобів розміщування в Одеській області постійно збільшувалася. За період з 2005 по 2015 роки спостерігається збільшення місткості готелів та аналогічних засобів розміщування в Одеській області. Але коефіцієнт використання місткості готелів та аналогічних засобів розміщування за цей період знизився з 0,28 у 2010 році до 0,16 у 2015 році, що свідчить про наявність резервів у розвитку галузі.

Таблиця 2

Динаміка розвитку готелів та аналогічних засобів розміщування в
Одеській області у 2000 - 2015 р.р.

	Кількість / у них номерів			
	2000	2005	2010	2015
Кількість готелів та аналогічних засобів розміщування	96 / 3674	79 / 3262	81 / 4146	250 / 6499
Місткість готелів та аналогічних засобів розміщування та їх використання				
- місткість місць	8161	6619	8342	12402
- обслуговано приїжджих (тис.)	243,1	289,8	207,4	240,6
Коефіцієнт використання місткості	0,20	0,28	0,14	0,16

[Складено авторами на підставі 4].

Формування конкурентоспроможного готельного бізнесу в Одеському регіоні дозволить сформувати та оптимізувати такі сфери економіки як транспорт, роздрібну торгівлю, суспільне харчування, екскурсійне обслуговування та ін. Активний розвиток цієї сфери дозволить створити нові робочі місця, збільшить надходження до бюджету, дозволить сформувати позитивний туристичний імідж Одеського регіону.

Висновки. Як свідчить проведений аналіз, готельне господарство є важливою складовою туристичної галузі. Поширення асортименту додаткових послуг у засобах розміщення приводить до збагачення змісту поняття «готельне господарство», яке на даному етапі розвитку представляє собою комплекс заходів із задоволення потреб споживачів, ці послуги становлять своєрідні послуги «гостинності». Ретроспективний аналіз готельного бізнесу в Одеському регіоні показав, що за кількістю готелів в країні в 2015 р. Одеська область займала 3 місце (119 готелів) та поступалась Львівській і Закарпатській областям. Показник ємкості готельного господарства Одеської області в 2015 році складав 3,9 на 1 тисячу населення проти 2,3 в цілому по країні. Це свідчить про перспективність розвитку цієї галузі в регіоні. Для забезпечення сталого розвитку туристичної сфери Одеського регіону необхідне підвищення якості готельної пропозиції до рівня міжнародних стандартів і розширення ринків збуту.

Список використаної літератури

1. Відоменко І.О., Діденко Н.С. Дослідження сучасного стану готельного господарства України та його вплив на формування стратегії просування послуг індустрії гостинності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2016/21-2016/15.pdf>
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.od.ukrstat.gov.ua>
3. Нечаюк Л.І. Готельно-ресторанний бізнес: Менеджмент: [Навч. посіб.] / Л.І. Нечаюк, Н.О. Нечаюк; 3-тє вид. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 344 с.

4. Статистичний щорічник України за 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/01/Arch_zor_zb.htm

5. Шикіна О.В., Дьяченко Д.В. Аналіз стану розвитку готельного господарства Одеської області / О.В. Шикіна, Д.В. Дьяченко // Молодий вчений Одеського національного економічного університету. – 2016.- № 11 (38), с. 693-697.

*Бабуріна Ю. О.
Бєлозерцев В. С. к.е.н., доцент
доцент кафедри статистики,
обліку та економічної інформатики
Дніпровський національний університет
Імені Олеся Гончара
ubaburina7@gmail.com*

ПРОБЛЕМИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ЩОДО ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ЗА УМОВ НЕПОВНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

В умовах ринкової економіки бухгалтерський облік є особливо важливою функцією ефективного управління виробничими і комерційними структурами, знаряддям контролю за раціональним і економічним використанням ресурсів з метою досягнення комерційного успіху і виконання фінансових обов'язків перед державою.

У результаті дослідження встановлено, що організація обліку є складний і відповідальний процес, який має проводитись у чіткій послідовності і від якого залежить достовірність і своєчасність інформації щодо виникнення та погашення зобов'язань.

Таким чином, для ефективної організації облікового процесу необхідно:

- дотримуватись послідовності облікових процесів на кожному етапі обліку з використанням ефективних облікових процедур;
- створювати внутрішні регламенти, які є складовою раціональної